

ZIPORA NAHIR

ur. 1930; Hrubieszów

Miejsce i czas wydarzeń	Hrubieszów, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	dzieciństwo, rodzina i dom rodzinny, życie codzienne, Żydzi, tradycje żydowskie, wypieki żydowskie, wypieki świąteczne, czulent

Wypieki na szabat

Mieliśmy w domu taki duży piec. I były wypieki. W czwartek wieczór, moja mama schodziła do babci, ja też schodziłam oczywiście, i ja miałam pióro. Pióro kury. I miałam żółtko i ja smarowałam tylko żółtkiem te chały i ciasta, i różne takie, ja wiem, pierogi takie czy inne, to było moje zadanie. Ale moja mamusia i babcia co tydzień w czwartek wieczór, rozpałało się piec i się piekło różne wypieki... również słodkie, ale przeważnie różne wypieki słone. Różne ciasteczka z makiem i z cebulą. Różne takie duże pierogi wypiekane z kaszą i z cebulą. Różne inne z kartoflami może. I to były wypieki cudowne. A poza tym była, nie wiem czy chała, ale były takie słodkie chały. I były duże takie ciasta. I wtedy trzeba było bić piannikiem tym pianę może z dwudziestu jaj, i siedziała wtedy służąca, ja, ciotka i wszystkie pracowałyśmy przy tym. Tak że na święta i na sobotę, to naprawdę wszystko pachniało takim dobrym jedzeniem, to były takie żydowskie zapachy. Ale nie czulent. Czulent to się wozilo do piekarza. Bo czulent potrzebuje dwadzieścia cztery godziny. I potrzebował specjalnego pieca, widocznie ze zgliszczami, żeby nie było za gorąco, ale żeby było jednakowo gorąco przez cały czas. Żeby to mogło się piec powoli, powoli, powoli. Tak że w sobotę, przed obiadem, ja, to znaczy w piątek to służąca zanosila, ale w sobotę przed obiadem, to już był taki zwyczaj, że ja i moja siostra chodziłyśmy z koszem, wszystkie dzieci, żeby zabrać ten właśnie czulent od piekarza do domu. Takie zwyczaje to były, od tygodnia do tygodnia. I zawsze właśnie z takim zapachem specyficznym.

Data i miejsce nagrania	2017-11-04, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Marta Tylus
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"